AOL IX.

SO.8135.11.2020.MB

Jarosław, dnia 9 marca 2020 roku

Rada Miasta Jarosławia

Sprawozdanie z realizacji Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych za rok 2019.

W myśl ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz integracji społecznej osób uzależnionych od alkoholu należy do zadań własnych gminy. Realizacja w/w zadań prowadzona jest w postaci „Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych" uchwalanego corocznie przez radę gminy. W dniu 25 stycznia 2019 r. Rada Miasta Jarosławia przyjęła Uchwałą Nr 44/V/2019 r. Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych dla Miasta Jarosławia. Na realizację powyższego Programu wykorzystywane zostały środki pozyskane z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż i podawanie napojów alkoholowych. Program realizowany był przez Urząd Miasta Jarosławia przy współudziale Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, jak również zakładów opieki zdrowotnej, Komendy Powiatowej Policji, Sądu Rejonowego, Straży Miejskiej, Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej, szkół i placówek oświatowych, organizacji pozarządowych zajmujących się profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych.

W roku 2019 podejmowano szereg działań będącymi kontynuacją lat poprzednich. Zgodnie z przepisami prawa zadania w zakresie przeciwdziałania alkoholizmowi ukierunkowane były na kształtowanie odpowiedniej polityki społecznej, w szczególności: działalności wychowawczej i informacyjnej, ograniczaniu dostępności do alkoholu, leczeniu, rehabilitacji i reintegracji osób uzależnionych od alkoholu, zapobieganiu negatywnym następstwom nadużywania alkoholu i ich usuwaniu, przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie oraz tworzeniu warunków sprzyjających realizacji potrzeb, których zaspokajanie motywuje powstrzymywanie się od spożywania alkoholu. Zadania Programu są zadaniami własnymi gminy w obszarze profilaktyki i terapii uzależnień oraz obejmują działania w ramach lokalnych potrzeb wynikających z diagnozy problemu.

I. Działania w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień podejmowane przez Miejską Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych została powołana na podstawie art.4 [1] ust.3 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi przez burmistrza miasta. W skład komisji wchodzą osoby przeszkolone w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych (art.4 [1] ust.4 ustawy).Kompetencje i umiejętności osób wchodzących w skład powyższej Komisji są ściśle powiązane z zadaniami jakie realizuje.

Zadania Komisji:

1. Opiniowanie wniosków dot. przyznania koncesji na alkohol oraz przeprowadzania kontroli w zakresie przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych

W 2019 roku Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych wydała łącznie 124 pisemnych opinii w formie postanowień o zgodności lokalizacji punktów sprzedaży napojów alkoholowych z uchwałami Rady Miasta Jarosławia i uczestniczyła w 46 oględzinach w/w punktów. Ponadto Komisja dokonała 12 kontroli pod względem przestrzeganie zasad i warunków korzystania z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych na terenie miasta Jarosławia, określonych w przepisach powszechnie obowiązujących, a w szczególności w ustawie z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz w ustawie Prawo przedsiębiorców.

2. Przeprowadzanie procedury o leczenie odwykowe

Do Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w 2019 roku wpłynęło 60 wniosków dotyczących postępowania o skierowanie na leczenie odwykowe osób, które w związku z nadużywaniem alkoholu powodują rozkład życia rodzinnego, demoralizują małoletnich, uchylają się od obowiązku zaspokajania potrzeb rodziny albo systematycznie zakłócają spokój lub porządek publiczny. Wnioski kierowane były przez członków rodziny (17 wniosków), Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej (4 wnioski), Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie (5 wniosków), Zespół Kuratorskiej Służby Sądowej (4 wnioski), Miejski Ośrodek Zapobiegania Uzależnieniom w Przemyślu (1 wniosek), Komendę Powiatową Policji w Jarosławiu (28 wniosków), Spółdzielnię Mieszkaniową (1 wniosek). 77 % powyższych wniosków dotyczyło uzależnionych od alkoholu mężczyzn, a 23 % uzależnionych kobiet. W toku postępowania 27 osób skierowano do lekarzy biegłych sądowych celem przebadania w przedmiocie uzależnienia od alkoholu i określenia placówki lecznictwa

odwykowego. Zrealizowano 26 rachunków dla biegłych klinicznych za sporządzenie pisemnych opinii w przedmiocie uzależnienia (13 rachunków za wydanie opinii psychiatrycznej i 13 rachunków za wydanie opinii psychologicznej) .

Do Sądu Rejonowego w Jarosławiu Wydział III Rodzinny i Nieletnich wystosowano 23 wnioski o zastosowanie obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu.

3. Realizacja procedury „Niebieskie Karty"

Znowelizowana w 2010 roku ustawa o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, wprowadziła rozwiązania prawne, które na nowo uregulowały funkcjonowanie procedury „Niebieskie Karty". Na mocy art. 9 a ust.2 w/w ustawy, do posługiwania się procedurą „Niebieskie Karty" została zobligowana również Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Komisja przeprowadza diagnozę sytuacji i potrzeb osoby, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie. MKRPA udziela również informacji o możliwości uzyskania pomocy i wsparcia oraz o instytucjach i podmiotach świadczących specjalistyczną pomoc dorosłym i dzieciom doznającym przemocy w rodzinie.

W 2019 r. członkowie komisji uczestniczyli w 5 posiedzeniach Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz w 169 spotkaniach grup roboczych zajmujących się powyższym problemem.

4. Realizacja programu „Alkohol tylko dla pełnoletnich"

Powyższy program skierowany został do pracowników sklepów oraz innych punktów sprzedaży napojów alkoholowych, mających na celu promowanie odpowiedzialnej sprzedaży w/w wyrobów. Podczas oględzin placówek detalicznych i gastronomicznych członkowie Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych wręczali ulotki edukacyjne oraz pouczali właścicieli i pracowników lokali handlowych oraz gastronomicznych o konieczności sprawdzania dowodów tożsamości osób kupujących alkohol, w razie wątpliwości co do ich pełnoletniości jak również o konieczności przestrzegania zakazu sprzedaży alkoholu nieletnim. Sprzedawcom została przekazana informacja dająca podstawę prawną do legitymowania potencjalnych kupujących oraz zostały przedstawione konsekwencje, jakie mogą dotknąć sprzedających gdy podają alkohol nieletnim. Podczas powyższej kampanii każdy sprzedawca miał możliwość zweryfikowania swojej wiedzy dotyczącej przepisów regulujących sprzedaż alkoholu oraz mógł utwierdzić się w przekonaniu jak dużą rolę społeczną odgrywa w walce z tak istotnym problemem społecznym, jakim jest nadużywanie lub nieodpowiedzialne spożywanie alkoholu.

II. Przeprowadzenie kampanii profilaktyczno-edukacyjnych z zakresu przeciwdziałania uzależnieniom (finansowanych z rozdziału przeciwdziałania alkoholizmowi)

Codzienne wiadomości są pełne zatrważających informacji. Młodzi ludzie umierają zatruci alkoholem, dopalaczami czy narkotykami. Tragiczne w skutkach bywa cierpienie, spowodowane zrobieniem czegoś niewłaściwego, co mogło zostać zarejestrowane np. telefonem, a film z nagraniem trafił do Internetu. Zdarza się też, że do tragedii prowadzą z pozoru błahe żarty, strach przed odtrąceniem, a zagrożenie bardzo często pochodzi od rówieśników. Nie usuniemy wszystkich zagrożeń ze świata dzieci. Możemy natomiast rozwijać mocne strony młodych ludzi, dzięki czemu będą oni bardziej przygotowani do życia w świecie licznych zagrożeń , a tym samym będą bardziej na te zagrożenia odporni. Z tego powodu miasto Jarosław bierze udział w kampaniach , których założenia wpisują się w nurt profilaktyki pozytywnej. Ich celem jest wzmocnienie, pokazanie dobrych stron, pobudzanie do rozwoju, a przede wszystkim wspieranie umiejętności wychowawczych rodziców oraz kompetencji nauczycieli. Materiały wybranych kampanii zawierają propozycje scenariuszy zajęć oraz zestawy kart pracy. To ważne źródło informacji dotyczących potencjalnych problemów dzieci w relacjach z rodzicami i innymi uczniami oraz ewentualnych zagrożeń związanych z używkami. Karty pracy mogą być pomocne przy wstępnej diagnozie niepokojących zachowań dzieci i konsultowane później z pedagogiem lub psychologiem szkolnym.

1. W lutym 2019 roku miasto Jarosław przystąpiło do kolejnej edycji ogólnopolskiej kampanii **„Zachowaj Trzeźwy Umysł".** Jest to kampania pozytywna i pomysłowa, stawiająca na wyraźny i optymistyczny przekaz. ZTU nie straszy i nie gani, ale uczy młodych ludzi, jak być silniejszymi, szczęśliwszymi i bardziej samoświadomymi osobami. Oferowane materiały profilaktyczne są nowoczesne, oryginalne, kolorowe i pomysłowe. Bazują one na najnowszych trendach w edukacji. Jest to profilaktyka, której oczekują nauczyciele i uczniowie: nie nudną i sztampową, ale barwną i pełną optymizmu. Powyższa kampania objęła swoim zasięgiem wszystkie jarosławskie szkoły podstawowe.

2. **„Przemoc boli"**

Celem w/w akcji jest kształtowanie poczucia własnej wartości oraz umiejętności rozpoznawania przyczyn złości, wściekłości i będących ich następstwem zachowań agresywnych. Ponadto w/w akcja uczy jak ćwiczyć umiejętności konstruktywnego rozwiązywania konfliktów grupowych oraz umiejętności negocjacji nastawionych na współpracę.

3. **„Rodzina na TAK"**

Kampania wspierająca rodzinę jako czynnik chroniący przed zachowaniami ryzykownymi i szkodliwymi. Zakupione materiały stanowią dopełnienie wszelkich działań mających na celu

wsparcie rodziny, jako jednej z podstawowych komórek społecznych wpływających na rozwój człowieka.

4. „Przeciw pijanym kierowcom"

Jest to jedyna kampania dla samorządów, która kompleksowo obejmuje problem nietrzeźwości na drogach. Pozwala ona dotrzeć z ważnym przekazem nie tylko do kierujących, lecz także do pasażerów, świadków jazdy po alkoholu, uczniów szkół nauki jazdy, młodzieży oraz punktów sprzedaży alkoholu. Ulotki obalają także mity na temat trzeźwienia. Można dowiedzieć się z nich, że sen, prysznic i obfity posiłek nie gwarantują, iż w naszym organizmie nie ma alkoholu. Materiały przekonują, że po zakrapianej imprezie rano lepiej nie wsiadać za kierownicę. Instruują także, jak przeliczać ilość wypitego alkoholu na czas potrzebny na wytrzeźwienie.

5. Przemoc można zatrzymać! Kampania „Reaguj na przemoc!"

Powyższa edycja kampanii informuje, gdzie szukać wsparcia i jakie prawa przysługują osobom doznającym przemocy. Zachęca do przerwania milczenia i korzystania z różnych dostępnych form pomocy. Tłumaczy, dlaczego warto korzystać z bezpłatnego telefonu zaufania, jakimi możliwościami dysponują gmina i ośrodek pomocy społecznej, a także jakie formy interwencji może podjąć policja. Sprawców ostrzega, że grożą im surowe kary. Poza więzieniem sąd może orzec także zakaz zbliżania się do ofiary oraz nakazać na stałe opuszczenie wspólnego mieszkania.

6. „Zdrowy przedszkolak"

Kampania społeczna , w ramach której dokonano zakupu zestawów książek profilaktycznych. Zostały one przekazane do wszystkich jarosławskich przedszkoli. Celem powyższej akcji jest kształtowanie od najmłodszych lat wśród dzieci postaw sprzyjających rozwojowi indywidualnemu i społecznemu z dala od różnego rodzaju używek. Ponadto w ramach kampanii „Zdrowy przedszkolak" Dyrekcja Miejskiego Przedszkola nr 8 w Jarosławiu przeprowadziła konkurs plastyczny. Celem konkursu była promocja zdrowego stylu życia poprzez upowszechnianie wzorów i postaw prozdrowotnych, zaangażowanie dzieci do działań profilaktycznych, uświadomienie przedszkolakom zagrożenia związanego ze spożywaniem różnego rodzaju używek.

7. „Uczę się żyć bez przemocy i uzależnień"

Kampania skierowana do uczniów wszystkich szkół podstawowych, w ramach której szkoły zostały wyposażone w zestawy klocków konstrukcyjnych oraz pakiety edukacyjne w formie płyt CD oraz audiobooków. Dzięki w/w zestawom profilaktycznym dzieci uczą się jak unikać pewnych niebezpieczeństw, które napotykają w otaczającym je świecie.

8. „Uzależnieniom mówimy NIE"

Powyższa kampania objęła swoim zasięgiem wszystkich uczniów czwartych klas jarosławskich szkół podstawowych. W ramach akcji przeprowadzono prelekcje oraz zorganizowano konkurs plastyczny związany z tematyką uzależnienia od alkoholu i narkotyków. Przedmiotem prelekcji były zagrożenia wynikające z wczesnej inicjacji alkoholowej i narkotykowej oraz ich konsekwencje w aspekcie łamania przepisów prawa. 29 maja 2019 roku w Sali Lustrzanej im. Marii Turzańskiej Centrum Kultury i Promocji w Jarosławiu, odbył się jubileuszowy 10. finał kampanii profilaktycznej „Uzależnieniom mówimy NIE", zorganizowanej dla uczniów jarosławskich szkół podstawowych. Akcja ma na celu uwrażliwienie młodego pokolenia na współczesne zagrożenia społeczne i cywilizacyjne. „Uzależnieniom mówimy NIE" to kampania profilaktyczna nakierowana na działania, mające na celu zapobieganie wszelkim negatywnym skutkom szeroko rozumianych uzależnień, zwłaszcza wśród dzieci i młodzieży. Organizowana jest od dziesięciu lat przez Miejską Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

9 .Majówka promująca zdrowy tryb życia „Z uśmiechem po zdrowie"

Po raz kolejny w 2019 roku Szkoła Podstawowa nr 7 im. ks. Stanisława Staszica zorganizowała piknik majowy. 29 maja br. na terenie placówki trzecioklasiści wszystkich szkół podstawowych mogli wspólnie spędzić czas, wziąć udział w zabawach i konkursach. Uczniowie utalentowani artystycznie wzięli udział w konkursach wiedzy ekologicznej i konkursie plastycznym, a zwolennicy sportu wykazali się sprawnością fizyczną podczas rozgrywek sportowych i turnieju piłki nożnej. Najlepszy z grona piłkarzy zdobył tytuł „króla strzelców". Dużym zainteresowaniem cieszyły się mistrzostwa gry w mini piłkarzyki. Pasjonaci gier planszowych mogli wykazać się logicznym myśleniem, biorąc udział w turnieju warcabów plenerowych.

10. Akcja plenerowa „Bezpieczna szkoła przy drodze"

13 czerwca 2019 r. uczniowie klas trzecich z czterech jarosławskich szkół podstawowych (SP 4, SP 5, SP 7, SP 9) uczestniczyli w dynamicznym pokazie z udziałem tira, busa i samochodu osobowego, podczas którego dowiedzieli się, jak bezpiecznie zachować się na drodze. Pokaz został przygotowany przez magazyn „Transport Polski" oraz Urząd Miasta Jarosławia w ramach programu Bezpieczny Jarosław. Pokaz miał na celu uświadomienie dzieciom zagrożeń, zwłaszcza przy trasach szybkiego ruchu i głównych szlakach tranzytowych. Dzięki akcji „Bezpieczna szkoła przy drodze" uczniowie zapoznali się z głównymi zasadami bezpieczeństwa, związanymi z ruchem samochodów ciężarowych i nie tylko. Dzieciom zaprezentowane zostały różnice w wielkości pomiędzy autem osobowym, busem oraz ciężarowym, drogi hamowania pomiędzy tymi samochodami, gwałtowne ominięcie wbiegającego na jezdnię dziecka, siła pędu powietrza przejeżdżającej z bardzo dużą szybkością ciężarówki (przewrócenie manekina), widowiskowy slalom w wykonaniu tira, pole widzenia z miejsca

kierowcy ciężarówki. Dzieci mogły wejść do środka ciężarówki i zapoznać się z jej wnętrzem. Ponadto przekazano uczniom wiedzę na temat symptomów zachowania kierowcy, który może być pod wpływem alkoholu. Uczniowie otrzymali odblaskowe kamizelki i inne gadżety, które z pewnością poprawią ich bezpieczeństwo na drodze.

III. Udzielanie dotacji w trybie ustawy o działalności pożytku publicznego i wolontariacie

W 2019 r. Burmistrz Miasta Jarosławia ogłosił 2 otwarte konkursy ofert na realizację zadań z zakresu z profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz z zakresu przeciwdziałania narkomanii. Łącznie podpisano 43 umowy w w/w zakresie. Szczegółowe informacje dot. powyższych zadań zawarte zostaną w sprawozdaniu z realizacji Programu Współpracy Gminy Miejskiej Jarosław z organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami w rozumieniu przepisów o działalności pożytku i o wolontariacie za rok 2019.

IV. Współpraca z Ośrodkiem Leczenia Uzależnień przy Specjalistycznym Psychiatrycznym Zespole Opieki Zdrowotnej w Jarosławiu

W 2019 r. powyższa placówka została wyposażona w materiały profilaktyczne (ulotki, plakaty). Powyższe materiały zostały przekazane w ramach prowadzenia przez Gminę Miejską Jarosław działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych, w szczególności zadania polegającego na zwiększaniu dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu.

V. Działania profilaktyczne w formie pozalekcyjnych zajęć sportowych

Zgodnie z art.4 [1] ust.1 pkt 3 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi na terenie miasta Jarosławia prowadzono również pozalekcyjne zajęcia sportowe. Powyższe zadanie przekazano do realizacji Miejskiemu Ośrodkowi Sportu i Rekreacji im. Burmistrza Adolfa Dietziusa w Jarosławiu. Zadanie to polegało na zagospodarowaniu czasu wolnego uczniów w ramach profilaktyki alkoholowej oraz promowanie zdrowego stylu życia bez nałogów poprzez organizację treningów, zawodów i rozgrywek sportowych. W ramach środków przeznaczonych na w/w cel w roku 2019 zorganizowanych zostało 3468 godzin zajęć sportowych dla dzieci i młodzieży. Na wynagrodzenia 27 trenerów przeznaczono łącznie 131 065,30 zł. W całorocznych zajęciach sportowych (z wyłączeniem lipca i sierpnia) średniomiesięcznie udział wzięło 322 dzieci i młodzieży.

Wszystkie realizowane zadania były zgodne z Gminnym Programem Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych dla miasta Jarosławia na rok 2019.

z up. BURMISTRZA
ZASTĘPCA BURMISTRZA
dr Dariusz Tracz

MB/MB

DYREKTOR WYDZIAŁU
Spraw Społecznych i Obronnych
mgr Lesław Strohbach